

Syksylä 2025

Kirje sulle, joka olet ollu työtuvan oppilas Norrbottenissa.

Met, arkkipispa Martin Modéus ja pispas Åsa Nyström, kirjojamma Ruottin kirkon ja Luulajan hiippakunnan eustajinna. Met olema saahneet lukea tornionlaaksolaisten, kväänien ja lantalaisten Tottuus- ja sovintokomisuunin loppuraportin ja se kannustaa meitä kirjottamhaan sulle.

Tottuus- ja sovintokomisuuni oon keräny kertomuksia entisiltä Norrbottenin työtuvitten oppilhailta ja tämä komisuunin raportti oon meän kirjotuksen perustanna. Monet kertomukset kuvaava tuskalisiä muistoja, jotka oon olheet tärkeitä siinä, ette paljastaa synkän kapittelin Ruottin histuuriassa.

Ruottin kirkola ja sen eustajilla oli osa toiminan eesvastuusta, sen rakentheesta ja säänoistä ja sen vuoksi kans kaikista niistä lapsista, jotka panthiin työtuphiin.

Monesti muistot koskeva pienen lapsen suojattomuutta ja tunnetta, ette oon jätetty kauas pois omasta turvalisesta koista. Moni kertoo väärinkohtelusta ja loukkauksista, nöyryyksistä ja häpeästä, ja kunka heän ihmisarvoa loukathiin.

Tietosinna siittä, ette muita kertomuksia kans oon, met halvama osottaa tämän kirhjeen teile, joita loukathiin.

Vaikka siittä oon jo 70 vuotta ko työtuvat lakkautethiin, monela entisellä oppilhaala oon eläviä muistoja jäljelä. Joilekki tästä jäi elämänikusia jälkiä. Lapsena tet olitta turvattomia ettäkä saattanheet suojata itteänne siltä, mitä työtuvassa tapahtu. Eikä teän vanhiimatkhiaan saattanheet suojata teitä siltä, mitä tapahtu. Yhteiskunta ja kirkko jätit teät omhiin olhoin ja hiljensit teät puhumasta.

Monessa perheessä tuska ja häpeä oon estänheet oman kielen ja kulttuurin viemistä etheenpäin jälkipolvile. Moni oon taistelu kysymyksitten kans, ette miksis justhiin mie jou'uin sinne ja miksis raahvaat työtuvassa tehiti niinku net tehiti. Joihinki näistä kysymyksistä met emmä piiain koskhaan saa vastausta.

Nämät kertomukset, jotka oon tulheet meän tiethoon, liikuttava meitä syvästi. Monessa taphauksessa net toistava arvista, joista oon vaieten kärsitty. Kirkko oli osalinen assimileerinkipruseessissa ja kirkko oon eesvastuussa siittä, mitä lapsile tapahtu työtuvissa.

**Svenska
kyrkan**

Tällä kirhjeelä met halvama ilmasta meän antheeksipyyön siittä, ko kirkko petti sinut, joka kärsit työtuvassa ollessa. Tämän antheeksipyyön kautta met kans toivoma kunnioitusta niile, jotka kärsit mutta ei ennää ole elossa.

Tämä oon Askel sovinthoon - Ett steg för försoning. Sovinto ottaa aikaa, jokasella ihmisellä oon aivan oma tie sovinthoon. Siksi met esitämmä tämän antheeksipyyön, ilman ette met ootama mithään vastausta taikka antheeksiantoa.

Tämän päivän tapahtuma oon vaatimaton yritys hyvittää teile ja teän perheele sitä kohtelua, josta tet oletta joutunheet kärsimhään.

Ystäväliset terhveiset

Martin Modéus
Arkkipispa

Åsa Nyström
Pispa